

**Parochiële Caritas Instelling
Onze Lieve Vrouw van Amersfoort**

JAARVERSLAG 2018

Inleiding

Een jaarverslag is een vorm van verantwoording over het gevoerde beleid, een terugblik op wat er goed is gegaan en de erkenning in waar we niet aan toe zijn gekomen. Er waren vele plannen voor 2018. Terugblikkend kunnen we op een goed jaar terugkijken. Er is hard gewerkt door de werkgroepen in de verschillende geloofsgemeenschappen en door het bestuur. Lief en leed werden ook gedeeld.

De inzet was en is armoede in Amersfoort te verminderen, structureel bij te dragen aan de zorg voor wie met moeite rond kunnen komen, maar ook voor wie eenzaam zijn te zoeken naar plekken van ontmoeting. De individuele hulp werd met nog meer inzet geboden door de werkgroepleden. Nog meer mensen vonden de weg naar onze website om daar hulp aan te vragen. De tijd tussen de aanvraag en de daadwerkelijke hulp werd korter. De werkgroepen konden hun werk doen, en dat geeft voldoening. Het bestuur was ambitieus op een aantal terreinen: de projectaanvragen werden scherper beoordeeld, mede door gesprekken met alle aanvragers. Dat was een arbeidsintensief gebeuren. Maar het loonde de moeite doordat wij als Caritas lieten blijken niet alleen maar geld te willen geven, maar ook echte belangstelling en interesse hebben voor het werk dat dagelijks gedaan wordt door de vele vaak vrijwillige medewerkers van project-instellingen, sociale banken, inloophuizen, straatpastoraat en anderen.

Financieel hebben we beleidsmatig nagedacht over onze bezittingen en spreiding van het vermogen gericht op een goed rendement waarmee hulp geboden kan worden. Het gesprek over de criteria is nog volop gaande. In 2018 zijn belangrijke aankopen van landbouwgronden gedaan en voorbereid.

Caritas Amersfoort voert dit motto:

Caritas Amersfoort is er voor iedereen die getroffen wordt door armoede. Kortom, voor de kwetsbaren in de Amersfoortse samenleving"

In het jaarplan 2018 citeerden we Hub Crijns. Zijn tekst inspireerde ons het afgelopen jaar. Wij bieden u hierbij het verslag aan, en hopen dat u ook in het komende verslagjaar met ons mee wilt werken aan een sociaal 2019, opdat Amersfoort, Hoogland, Hooglanderveen en Bunschoten-Spakenburg plekken mogen zijn waar niemand in armoede of eenzaamheid hoeft te leven.

Cor Arends, voorzitter

Als we ons brood delen met wie honger heeft,

arme zwervers opnemen in ons huis,

asielzoekers helpen met inrichten,

zorg geven aan jong en oud om ons heen,

Als we verdriet delen met overlevenden,

doden begraven en ons hun leven herinneren,

boodschappen doen voor bejaarde burens,

gevangenen een brief schrijven,

dan bidden en werken wij

in uw naam.

Hub Crijns

Dit verslag is opgebouwd rond de thema's interne organisatie van bestuur en werkgroepen, hulpaanvragen, samenwerking, overlegstructuren, privacy, financieel beleid en vooruitzicht.

1. Interne organisatie.

Bestuur

Het jaar begon op 2 januari verdrietig met de uitvaart van Franka Bosman. Franka was jarenlang de notuliste van ons bestuur. We blijven ons haar herinneren als een betrokken, en hartelijke vrouw. Onze voorzitter Jos Smeels nam op 1 februari afscheid na 16 jaar caritaswerk. Hij was degene die de samenwerking en fusie van de verschillende caritasinstellingen in Amersfoort, Hoogland, Hooglanderveen en Bunschoten-Spakenburg tot stand heeft gebracht. We zijn hem veel dank verschuldigd. Irene Vriens de, vicevoorzitter van OLVA, overhandigde Jos de Willibrord-penning van het bisdom Utrecht als blijk van grote waardering. Cor Arends nam de voorzittershamer over. Daarmee bleef het bestuur voltallig.

De samenstelling en functieverdeling is als volgt:

Cor Arends, voorzitter, bestuurlijke coördinatie en externe vertegenwoordiging

Jaap Bosman, secretaris, overleg collega-instellingen

Juliëtte van den Heuvel, penningmeester, contact werkgroepen

Marcel Samuels, website, notulen

Hildegard van der Heijden, contact werkgroepen, overleg projectpartners.

Bij vrijwel iedere vergadering waren Ellen Hogema diaconaal pastor van OLVA, en Trees Versteegen, teamleider Diocesaan Kerkelijke Caritas Instelling, aanwezig en zij dachten met ons mee over het beleid. Het bestuur vergaderde 11 keer. Een geplande heidag en schouw gingen niet door vanwege volle agenda's.

Werkgroepen

De inzet van de werkgroepen, die vanuit de lokale geloofsgemeenschappen voor diaconie en caritas werken, vormen een onmisbare schakel in de contacten tussen individuele hulpvragers, hulpverleners en Caritas. Via de website komen de aanvragen binnen en zij beoordelen deze tot een bedrag van 500 euro. Bij een hoger bedrag beslist het bestuur. De werkwijze via de site gaat steeds beter. De werkgroepleden zijn er steeds meer mee vertrouwd. En de hulpaanvragen blijven toenemen. Naast de lokale werkgroepen is er de centrale werkgroep. Deze vangt boven de wijken uitgaande aanvragen op. De leden van de Ansfriduswerkgroep zijn naast hun eigen lidmaatschap toegetreden tot de CWG.

Ingrijpend was het besluit om in het voorjaar de financiële ondersteuning van het Diaconaal Sociaal Bureau (DBSA) te stoppen. Er was iedere week in de Brugkerk een spreekuur. Echter, het bestuur kwam steeds meer tot de overtuiging dat de relatief grote stroom aan concrete bedragen die wekelijks werden verstrekt hun doel voorbijschoten. Na uitgebreide consultatie bij Kwintes, het straatpastoraat en het Sociaal Fonds (elk met een eigen visie op de problematiek) werd ons duidelijk dat er voldoende voorzieningen zijn in Amersfoort om incidenteel, maar ook voor langere tijd leefgeld en inkomen te krijgen. Het bestuur heeft dit besluit tot stopzetting met pijn in het hart genomen, maar is overtuigd van de juistheid ervan. De medewerker die het spreekuur hield heeft hierop besloten zijn zeer gewaardeerde medewerking aan Caritas Amersfoort te stoppen. We vinden dit jammer, maar vanzelfsprekend respecteren wij zijn keuze.

Verheugend is dat na jaren er een werkgroep caritas in de H. Kruis geloofsgemeenschap is. Daarmee zijn we weer compleet! Er zijn nu zeven werkgroepen: Henricus in het Soesterkwartier, H. Kruis, Hoogland, Hooglanderveen, St. Ansfrius, St. Franciscus Xaverius en Centrale werkgroep.

Met de diaconie van Kattenbroek is gesproken over samenwerking, maar dit heeft nog niet geleid tot concrete initiatieven.

Voor de werkgroepen werd de cursus “armoede onder de loep” gegeven door Ellen Hogema en Trees Versteegen. De belangstelling was groot. Op 7 april werd de jaarlijkse ontmoetingsdag gehouden. We brachten een bezoek aan de dag- en nachtopvang van Kwintes aan de Hogeweg. Straatpastor Bernadette van Dijk leidde ons door de stad langs enkele ontmoetingsplekken van dak- en thuislozen. Op 28 november kwamen de werkgroepen opnieuw bij elkaar voor een informatieve avond verzorgd door Schuldhulpmaatje over hoe uit de schulden te komen en door Trees Versteegen over de nieuwe privacy-wetgeving.

Hildegard van der Heijden en Juliëtte van de Heuvel bezochten alle werkgroepen in het najaar. Een hele klus! Een duidelijk beeld werd verkregen van de grote betrokkenheid van ieder, maar ook de kwetsbaarheid van sommige groepen gezien de leeftijd en het groot aantal jaren dat sommigen actief zijn. Versterking van werkgroepen blijft een punt van aandacht.

2. Hulpaanvragen

Het aantal individuele hulpaanvragen was ca. 180. Er is 32.000 euro aan individuele hulp gegeven. Daarnaast werd er 15.000 euro gegeven aan acties rond Kerst, Pasen en vakantiegedenken.

3. Samenwerking.

Het was onze ambitie is om in 2018 de samenwerking verder te zoeken en te verbeteren met de organisaties op het gebied van armoedebestrijding in Amersfoort. We schreven: “Het gaat om prioriteiten in schuldhulpverlening, concrete noden, maar ook, mogelijk, eenzaamheidsproblematiek en sociaal isolement.

Ook tot de mogelijkheden behoort dat er nieuwe projecten opgestart en ondersteund worden door ons, bij voorkeur samen met andere fondsen”. Een eerste stap was ons beleid ten aanzien van ondersteuning van projecten en activiteiten van derden tegen het licht te houden, procedureel en inhoudelijk. Dat is met een beleidsnotitie verhelderd. Daarop werden in het najaar alle organisaties aangeschreven en persoonlijk bezocht. Dit leverde een goed inzicht op in het netwerk van organisaties die in de gemeente Amersfoort actief zijn op het gebied van armoedebestrijding. De volgende organisaties zijn door Caritas Amersfoort gesteund: Voedselbank, Kledingbank, jongerenwerk OLVA, SIA - Inloophuizen Amersfoort, Burgerweeshuis, Stichting Leergeld, K.I.M. - Katholiek Maatschappelijk Activeringswerk, Kwintes, en SHM – Schuldhulpmaatje.

Totaal is aan projecten een bedrag van € 67700,-- gegeven.

We zijn in gesprek zijn met Stadsring 51 over een initiatief tot hulp bij problematische schulden. In een aantal steden in Nederland is er al een dergelijk ‘kredietbank’, ondersteund door gemeentes, zorgverzekeringen, banken en schuldhulpinstanties zoals het sociaal fonds. Wij sluiten ons daar graag bij aan. Een oriënterend gesprek met medewerkers van het inloopcentrum de Sleutel in het Soesterkwartier heeft niet geleid tot concrete ondersteuning.

In ontwikkeling is een aparte module op de website www.caritasamersfoort.nl om direct een projectaanvraag te kunnen doen. Het streven was en is om goed bereikbaar te zijn voor individuele hulpaanvragen, maar ook voor organisaties die met hun knowhow beter toegerust zijn dan wij om specifieke taken uit te voeren. We hebben drie projectaanvragen afgewezen op grond van onze criteria.

4. Overlegstructuren.

Amersfoort is rijk aan organisaties op het gebied van schuldhulpverlening en armoedebestrijding. De gemeente Amersfoort voert een actief innoverend beleid. Wij hebben ons aangesloten bij het zg. particulier overleg waar vrijwel relevante organisaties overleggen over casuïstiek en beleid. We maken deel uit van Pact-Samsam en de werkgroep 'kerk en samenleving' van de Raad van kerken.

Met het bestuur van de parochie OLVA vond dit jaar een keer overleg plaats. Er is gesproken over aankoop van een huis als een mogelijke inloopplek in Randenbroek waar ook het DBSA in gevestigd zou kunnen worden. Dit stuitte op te veel bezwaren van diverse kanten. Het jongerenwerk van de parochie werd besproken. Wij kunnen ondersteuning bieden wanneer het gaat om diaconale bewustwording van jongeren.

5. Privacy.

De Algemene Verordening persoonsgegevens, AVG, zoals deze ingevoerd is, heeft ook ons al behoorlijk wat tijd gekost. De procedures zijn tegen het licht gehouden, de werkgroepen zijn voorgelicht, de website is aangepast. Een volledig privacy protocol is nog in ontwikkeling. Hierbij steunen we op de informatie van de kant van het bisdom.

6. Financieel beleid.

Caritas Amersfoort is ook een vermogensfonds. De verantwoordelijkheid voor een adequaat beheer vraagt dagelijkse zorg. Het fonds bestaat uit beleggingen en bezit van verpachte landbouwgronden. De beleggingen zijn ondergebracht bij het VAU, het beleggingsfonds van het bisdom Utrecht.

Het relatiebeheer met de pachters wordt gedaan het KKG, het Kantoor Kerkelijke Goederen. De financiële administratie wordt verzorgd het KKA, Kantoor kerkelijke administraties. Maar de dagelijkse administratie en betalingen van hulpaanvragen wordt verzorgd door de penningmeester, een enorme klus! De vraag is of administratieve ondersteuning voor het bestuur niet meer dan wenselijk is.

Er zijn twee investeringsmaatschappijen benaderd om te zien of meer rendement te verkrijgen is uit onze beleggingen. Gezien de sterk fluctuerende kapitaalmarkt is dit initiatief voorlopig stopgezet. Daarnaast is een discussie geopend over de criteria voor beleggingen, m.n. welk gewicht duurzaamheid en diversiteit moeten krijgen in relatie tot onze wens van een goed rendement.

Twee stukken landbouwgrond zijn aangekocht, de een aan het Stieltjeskanaal 5,51 ha., de ander in Kamperveen 7,63 ha. Door de aankoop van deze twee stukken beschikt Caritas Amersfoort eind 2018 over ruim 67 ha, waarvan het grootste deel in erfpacht (26 jaar) is uitgegeven. De overige gronden betreffen los land (levenslang) of geliberaliseerde pacht (6 jaar). Een derde aankoop is in 2018 voorbereid.

7. Vooruitblik.

Een jaarplan 2019 is beschikbaar via onze website www.caritasamersfoort.nl.

Afsluitend willen we hier een opmerking maken welke een breder perspectief kan bieden op het werk van een caritasinstelling. Hiermee willen we de noodzaak van het werk van een caritasinstelling onderstrepen.

Er zijn vele ontwrichtende factoren in de (mondiale) samenleving. Voedselvraagstukken, het te grote beroep op grondstoffen, de opwarming van de aarde die zorgt voor verdroging van land en daardoor tekort aan water, in andere delen van de wereld voor overstromingen, de wereldwijde bevolkingsgroei die aanzienlijk is, de politieke instabiliteit – dat alles heeft ook zijn effecten in Nederland en Amersfoort en omgeving. Wij maken deel uit van de ‘global village’. We zien in toenemende mate de relaties tussen een goed leefklimaat, gezondheid, eenzaamheid en armoede. Nederland vergrijst in hoog tempo en de eenzaamheid onder ouderen, maar ook jongeren is groot. Er zijn nog steeds grote groepen die afhankelijk zijn van voorzieningen. Te veel mensen leven op straat of leiden een thuisloos leven.

Dit grotere ‘plaatje’ moeten wij ons aantrekken. Een weg die wij zien is intensieve samenwerking in een netwerk van zorg, dichtbij in de wijken, ook vanuit de kerken en geloofsgemeenschappen, maar ook in een samenwerking van instellingen en overheden. Dit is geen nieuwe vorm van paternalisme of bemoeizucht. We zien de grenzen van de participatiemaatschappij. De tweedeling is er. Aan de ene kant de mensen met een inkomen net boven het minimumloon, de zzp-ers en nieuwe Nederlanders, aan de andere kant een kleine maar invloedrijke, zeer welvarende groep mensen.

Er is geen enkele reden tot achteroverleunen of zelfgenoegzaamheid. Eerder reden tot schaamte dat een rijk land als Nederland armoede niet uitgebannen krijgt. Ieder kind dat geen eigen matras en bed heeft om op te slapen, geen fiets heeft om mee naar school te gaan, ieder gezin dat onvoldoende geld heeft voor boodschappen voor het weekend moeten ons aanzetten tot daadwerkelijke hulp. We hopen dat ook in 2019 wij daar iets aan bij mogen dragen.

7 februari, geboortedag Dom Helder Camara,

Het bestuur van Parochiële Caritas Instelling Onze Lieve Vrouw van Amersfoort.

